

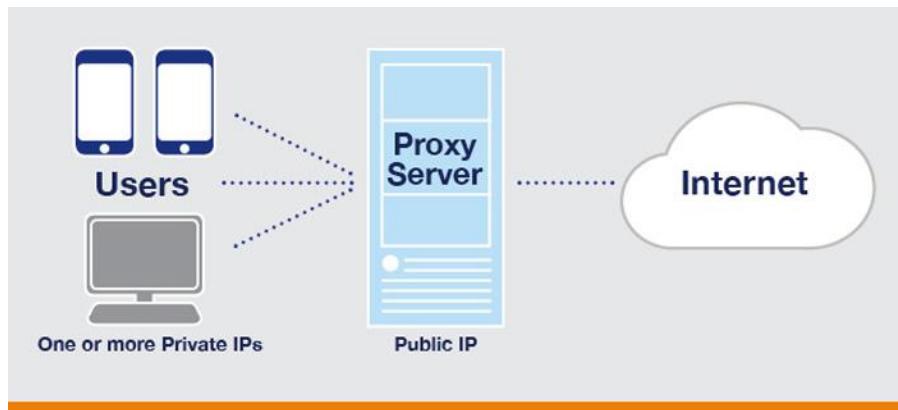
2. Vrste proxy servera

Postoji veliki broj razlicitih tipova proxy servera i oni se dele na osnovu tacne funkcije koju obavljuju. To su:

- IP proxy
- Keš proxy
- Web proxy
- FTP proxy
- SMTP proxy

IP proxy

Skriva IP adresu svih radnih stanica na lokalnoj mrezi. Prilikom prijema zahteva koji su upuceni ka javnoj mrezi ovaj server ce zameniti IP adresu posiljaoca sopstvenom IP adresom. Na taj nacin, gledano sa spoljne strane cinice se kao das vi mrezni zahtevi dolaze sa jedne iste adrese i to one koja pripada proxy serveru.

Keš proxy

To su serveri koji klijentima ubrzavaju pristup veb sadržajima na Internetu. Oni to ubrzanje postižu tako što **keširaju** (snimaju na svoj lokalni disk) sadržaj koji klijent traži. Kada neki drugi (ili eventualno isti) klijent traži isti sadržaj, server tražene podatke dostavlja mnogo brže - sa svog diska, a ne sa interneta.

Posao servera se sastoji da proveri da li se traženi sadržaj u međuvremenu promenio. Ako nije dostavlja se verzija iz keša. Ukoliko jeste, server preuzme novu verziju i dostavi je klijentu, ali je sačuva za buduće zahteve. Naročito se to ubrzanje primećuje kod web strana koje se često preuzimaju (npr. naslovne strane internet sajtova) ili veći multimedijalni sadržaji (slike sa često posećenih strana ili već preuzeti audio/video-zapis). Ovi serveri mogu značajno da smanje troškove preuzećima koja svoj pristup internetu provajderu plaćaju na osnovu količine prenetih podataka, a to je najčešći slučaj kod brzih internet veza. Ova vrsta proksi servera upotrebljava se u uslovima gde je potrebno voditi računa o saobraćaju na mreži.

Npr: Keš proksi snima na svoj disk materijale koji se najčešće povlače sa interneta, te tako, ukoliko 10 računara iz naše lokalne mreže po sto puta pozove dnevno www.microsoft.com, slike i animacije na tom sajtu, koliko god bile male, sa velikim brojem ponavljanja će napraviti značajan saobraćaj. Nakon par poziva, proksi će snimiti slike sa www.microsoft.com i svaki naredni put će na zahtev klijenta proslediti slike iz svog keša, umesto da ih poziva iz Amerike.

WEB Proxy

Ovaj server upravlja svim HTTP zahtevima.

Proksi koji se fokusira na WWW saobraćaj se naziva "web proxy". Najčešće se proxy u ovakvoj konfiguraciji koristi kada postoji potreba za keširanjem isključivo web sadržaja. To su oni serveri koji omogućavaju pristup web sadržajima svojim klijentima.

Slicno IP proxy-ju ovaj tip servera će sve web zahteve slati preko svoje IP adrese.

Web proxy se takođe koristi i za **filtriranje** sadrzaja tj svih odlazecih HTTP zahteva kao i svih dolazecih fajlova. Npr ukoliko ne zelite da vasi korisnici mogu da preuzimaju muzicke fajlove sa nekog odredjenog muzickog sajta ovekvi pokušaji se mogu blokirati pomocu web proksija.

Mnogi proksi programi omogućavaju zabranu pristupa određenim web sajtovima. Tu funkciju koriste i neke države. Tako na primer , Saudijska Arabija i Kina poseduju državni proksi server. Celokupan internet sadržaj države prolazi kroz jedan proksi server. Na taj način Saudijska Arabija iz religijskih razloga sprečava pristup porno sajtovima i sajtovima na kojima se reklamira alkohol, dok Kina blokira sadržaje za koje smatraju da nisu politički korektni.

Web proxy sa filtriranjem sadrzaja

Dodatna mogućnost web proksija je i filtriranje samog sadržaja stranica. Neki proksi programi omogućavaju i zabranu prilaza stranicama na kojima se mogu naći određene ključne reči koje administrator navede. Pored ovih vrsta proksija postoje i druge. Neke se mogu upotrebiti i zlonamerno (engl. Hostile proxy). Neki služe za anonimizaciju zahteva korisnika. Ukoliko korisnik želi da ostane potpuno anoniman kod pristupa pojedinim sajtovima , on može koristiti proksi za ovu namenu. Uz novčanu nadoknadu, naravno. Ono što je glavna upotrebljena vrednost proksija u školama jeste to što prisiljavaju sve korisnike na mreži da celokupan saobraćaj preusmere na samo jedan komunikacioni port , na kome funkcioniše proksi. Na taj način administrator ima potpunu kontrolu nad tim kojim sajtovima će dozvoliti pristup, kolika će biti potrošnja propusnog opsega, a i koliki će njegov deo dodeliti kom korisniku.

Jos jedna dobra mogucnost web proksija je mogucnost kesiranja kao sto je to u slucaju kes proksija.Svaki put kad web proxy prosledi neki zahtev ,kopija te informacije se odredjeno vreme cuva u odgovarajucem kes fajlu.Kada se pojavi zahtev za pristup tom fajlu proxy ce umesto dag a ponovo preuzima s Interneta zeljeni fajl direktno isporuciti potraziocu iz svoje kes memorije.Na taj nacin se brzina preuzimanja fajlova moze drastично povecati.

Oni posredno obavljaju više značajnih **funkcija**:

- **blokiraju neželjeni sadržaj** sa spoljašnjih mreža - Ono što je glavna upotrebljena vrednost proksija u nekim javnim ustanovama jeste to što usmeravaju sve korisnike na mreži da celokupan saobraćaj preusmere na samo jedan komunikacioni port, na kome funkcioniše proksi. Na taj način administrator ima potpunu kontrolu nad tim kojim sajtovima će dozvoliti pristup, kolika će biti potrošnja propusnog opsega, a i koliki će njegov deo dodeliti kom korisniku.
- omogućavaju **kontrolisanje i evidenciju pristupa Internetu** u zavisnosti od klijenta - Dodatna mogućnost web proksija je i filtriranje samog sadržaja stranica. Neki proksi programi omogućavaju i zabranu prilaza stranicama na kojima se mogu naći određene ključne reči koje administrator navede.
- **kontroliše se kojim sajtovima** se može pristupiti - Mnogi proksi programi omogućavaju zabranu pristupa određenim web sajtovima. Tu funkciju koriste i neke države. Tako na primer Saudijska Arabija i Kina poseduju državni proksi server. Celokupan internet sadržaj države prolazi kroz jedan proksi server. Na taj način Saudijska Arabija iz religijskih razloga sprečava pristup porno sajtovima i

sajtovima na kojima se reklamira alkohol, dok Kina blokira sadržaje za koje smatraju da nisu politički korektni. U Kini je recimo zabranjen pristup facebook-u uz pomoć takozvanog Great Firewall Of China.

- **kontroliše se** **ko** može pristupiti

FTP proxy

Koristi se za predaju(upload) i preuzimanje(download)fajlova izmedju nekog servera i radne stanice.Ovi server pruzaju identicnu mogucnost filtriranja i zastite kao i IP i web server.

SMTP

Sluzi za upravljanje e-mail zahtevima.SMTP proxy vrse detaljnu analizu dolazecih i odlazecih e mail poruka u potrezi za virusima is vim sadrzajima koji se smatraju nebezbednim.Imaju funkciju da filtriraju nezeljenu dolaznu, ali i odlaznu poštu. Filtri odlazne pošte su naročito značajni zbog sve češćih infekcija [internet crvima](#).

Ostali proxy serveri

Osim najčešćih funkcija proksi serveri pružaju i druge usluge, odnosno rade na druge načine:

- **Anonimnost** - time što klijent ne komunicira direktno sa serverima na Internetu, postiže se da udaljeni server ne zna ko mu stvarno pristupa. Sličan efekat se postiže [prevođenjem adresa klijenata](#), ali je tehnologija potpuno drugačija. Dakle, ukoliko korisnik želi da ostane potpuno anoniman kod pristupa pojedinim sajтовимa, on može koristiti proksi za ovu namenu. Primer za takav proxy je <https://hide.me/en/proxy>. Ukoliko ne želite da Vaš network administrator vidi da ste posetili sajt facebook-a, iskoristite prethodni proxy, tako da će administrator videti samo web proxy, facebook će videti da mu dolazi jedna poseta sa IP adresu proxy servera, a ne sa vaše IP adrese, dakle niko od njih (sem samog proxy servera) neće znati da ste vi posetilac.
- **Nevidljivi proksi serveri** su oni za koje klijent ne treba da podešava računar ili često uopšte i nije svestan njihovog postojanja. Njihov rad se zasniva na presretanju saobraćaja klijenata i česti su u većim firmama.
- **Javni proksi serveri** su dostupni i preko interneta, a ne samo iz lokalne mreže.